

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертацію
Завертиленка Дмитра Сергійовича

"ЛАПАРОСКОПІЧНА ГАСТРОПЛІКАЦІЯ В ХІРУРГІЧНОМУ ЛІКУВАННІ МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ",

поданої до спеціалізованої вченої ради ДФ 26.613.085

Національного медичного університету охорони здоров'я України імені

П.Л. Шупика, що утворена наказом МОН України

від 23.06.2022 р. за № 2770,

на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань

22 "Охорона здоров'я" за спеціальністю 222 "Медицина"

1. Актуальність теми дисертації.

Аналізуючи структуру сучасних захворювань, однією з ряду найбільш актуальних проблем сучасного суспільства є проблема зростання кількості пацієнтів, що страждають на ожиріння. Відповідно до даних дослідження GBD 2015 Obesity Collaborators проведеного Afshin A. та співавторами, відмічено, що близько 30 % чоловіків та 35 % жінок всього світу страждають на ожиріння і відповідне зростання питомої частки та негативна тенденція спостерігається у всьому світі. Даний стан речей набуває катастрофічних масштабів та досяг рівня пандемії. Однак, незважаючи на це, загрозу для здоров'я пацієнтів створює не лише ожиріння, а й асоційовані з ним супутні захворювання, які є складовою метаболічного синдрому, що в комбінації значно знижують рівень якості та тривалість життя осіб, що страждають на них. Саме баріатрична/метаболічна хірургія завдяки своїй ефективності у розрізі лікування ожиріння та асоційованих з ним коморбідних захворювань посідає провідне місце.

Метаболічна хірургія у процесі свого становлення, як галузі науки та медицини, зробила значний стрибок, рушійною силою якого було прагнення

лікарів та науковців всього світу знайти найефективніший спосіб лікування ожиріння, що на сучасному етапі дозволило б зосередити значний арсенал та багаж знань для лікування відповідної патології. Найпопулярнішою бариатричною операцією сьогодні за своїм типом впливу є хірургічні втручання рестриктивного типу, найяскравішим представником яких є лапароскопічна рукавна резекція шлунку (ЛРРШ), що складає більше 50 % серед загальної кількості метаболічних операцій, що виконуються у світі. Серед переліку загальновідомих хірургічних методів існує відносно нова операція – лапароскопічна повздожня плікація великої кривизни шлунку (ЛППВКШ), яка за механізмом впливу на ожиріння та метаболічний синдром є подібною до ЛРРШ. Однак, відповідна техніка, яка була Talebpoor M., залишається малодослідженою відносно її впливу на перебіг метаболічного синдрому.

Серед проблем з якими стикаються сучасні бариатричні операції рестриктивного типу слід виділити проблему можливого розвитку післяопераційної гастроєзофагальної рефлюксної хвороби (ГЕРХ) та рефлюкс-езофагіту. Ця тема постійно досліджується, піднімається та обговорюється на всіх останніх наукових форумах та конференціях присвячених метаболічній хірургії.

Відносна новизна, малодослідженість стосовно впливу на перебіг метаболічного синдрому лапароскопічної гастроплікації, проблема розвитку післяопераційних ускладнень у вигляді ГЕРХ та рефлюкс-езофагіту після рестриктивних операцій, пошук способу їх попередження та оцінка якості життя пацієнтів створюють актуальність дослідження ЛППВКШ.

2. Зв'язок теми дисертації з державними чи галузевими науковими програмами.

Дисертаційне робота є частиною комплексної планової ініціативної пошуково-дослідної роботи кафедри хірургії та судинної хірургії НУОЗ

України імені П.Л. Шупика «Інноваційні технології в хірургічному лікуванні захворювань органів черевної порожнини, черевної стінки та судин» (термін виконання: 01.2017 – 10.2021рр., № державної реєстрації: 0117U002468), власне дослідження стало одним з фрагментів даної науково-дослідної роботи.

3. Наукова новизна одержаних результатів дослідження.

При реалізації дисертаційного дослідження запропоновано варіант комбінації метаболічної процедури та антирефлюксного компоненту, які націлені не лише на лікування метаболічного синдрому, а й з метою попередження віддалених післяопераційних ускладнень (ГЕРХ та рефлюкс-езофагіту) серед пацієнтів у яких наявні предиктори їх розвитку.

Автором було продемонстровано та детально описано інтеграцію протоколів хірургії швидкого відновлення у процесі періопераційної курації пацієнтів з ожирінням та метаболічним синдромом, яким було виконано ЛППВКШ.

Здобувачем запропоновано методику модифікації методу формування гастроплікаційного шву.

Продемонстровано ефективність впровадження технології біозварювання тканин у ході виконання ЛППВКШ.

4. Теоретичне значення результатів дослідження.

Дисертантом була виконана оцінка, аналіз, порівняння та статистична обробка ранніх та віддалених результатів (клінічні, лабораторні, інструментальні, оцінка якості життя) після хірургічного лікування ожиріння та метаболічного синдрому пацієнтів у післяопераційному періоді за допомогою ізольованої та симультанної удосконаленої лапароскопічної гастроплікації.

5. Практичне значення одержаних результатів.

Автором запропоновано доповнення метаболічної процедури (ЛППВКШ) антирефлюксним компонентом (фундоплікацією за Nissen) за

умови наявності інтраопераційних предикторів розвитку (симптому «пальцевого втиснення») віддалених післяопераційних ускладнень (ГЕРХ та рефлюкс-езофагіту), що має на меті превентивний вплив у пацієнтів з ожирінням та метаболічним синдромом;

Здобувачем було продемонстровано ефективність впровадження технологій біозварювання та основних принципів хірургії швидкого одужання.

Базуючись на результатах дослідження підтверджено значний співставний позитивний вплив лапароскопічної гастроплікації (ізолюваного та симультанного варіантів) стосовно зниження надлишкової ваги тіла досягнення ремісії або покращення перебігу коморбідних захворювань та підвищення рівня якості життя пацієнтів у післяопераційному періоді, що дозволяє рекомендувати відповідні варіанти бариатричної операції для хірургічного лікування ожиріння та метаболічного синдрому.

6. Ступінь обґрунтованості та вірогідності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Матеріальна клінічна база (66 пацієнтів) дисертаційної роботи Завертиленка Д.С. є достатньою, групи дослідження сформовані коректно, з досягненням гендерно-вікової однорідності, співставні за усіма параметрами включення та були репрезентативними за всіма ознаками, що досліджувалися.

Обсяг та кількість отриманих результатів обстежень, застосовані методи статистичної обробки даних є відповідними та достатніми для формулювання обґрунтованих наукових висновків.

7. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях.

За матеріалами дисертації опубліковано: 15 наукових працях, з них 1 стаття у закордонному науковому фаховому виданні, включеного до міжнародних наукометричних баз даних Scopus; 1 стаття у науковому

фаховому виданні України, включеного до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science; 3 статті у наукових фахових виданнях України; 3 патенти на корисну модель; 7 тез наукових доповідей.

В опублікованих матеріалах повною мірою відображаються всі розділи рецензованої роботи.

8. Недоліки дисертації та автореферату щодо їх змісту та оформлення.

Дисертація написана правильною літературною мовою, є поодинокі орфографічні помилки, які ніяким чином не впливають на загальне дуже позитивне враження від цієї наукової роботи.

Виникли деякі дискусійні питання, які в цілому не зменшують цінність представленої дисертаційної роботи:

1. Чим на Вашу думку зумовлене дуже значне зниження кількості післяопераційних ускладнень (на 73%) в основній групі пацієнтів?
2. Чи спостерігались випадки стравоходу Барретта у віддаленому післяопераційному періоді, та які лікувальні процедури застосовувались при цьому?

9. Практичне втілення результатів дисертації.

Відповідно до результатів отриманих у ході дослідження підтверджено позитивний вплив ЛППВКШ на перебіг ожиріння та метаболічного синдрому, як в ізольованому так і в симультанному варіанті. Однак, за умови наявності у пацієнтів предикторів розвитку післяопераційної GERX та рефлюкс-езофагіту, автор рекомендує надавати перевагу модифікованій техніці виконання лапароскопічної гастроплікації у вигляді поєднання рестриктивного та антирефлюксного компонентів хірургічної втручання.

Таким чином, результати відповідної наукової роботи доводять можливість та доцільність інтеграції відповідної хірургічної методики у

клінічну практику, як рутинний метод лікування ожиріння та метаболічного синдрому в стаціонарних відділеннях лікарень України. Відповідні матеріали можуть бути застосовані у повсякденній хірургічній практиці та навчально-освітньому процесі підготовки лікарів на до- та післядипломних рівнях освіти у вищих навчальних медичних закладах.

10. Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

В цілому необхідно зазначити, що дисертаційна робота Завертиленка Дмитра Сергійовича повністю відповідає пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановами Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 та Вимогам до оформлення дисертації, затверджених Наказом МОН України від 19.08.2015 р. № 40, які пред'являються до наукового ступеня доктора філософії і може бути представлена до офіційного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді з наступним присудженням наукового ступеня доктора філософії.

Офіційний опонент:

Заступник директора з онкології

НІХТ імені О.О. Шалімова НАМН України

доктор медичних наук, професор

Сидюк А.В.

«18» серпня 2022 р.